

[Axel Sørensen.]

dende begrænsninger med hensyn til pantsætning og retsforfølgning bortfalder. Det betyder, at der for de nyetablerede brug, men i særlig grad hvor der er tale om ejerskifte, eller hvor børn ønsker at overtage et bestående statshusmandsbrug efter forældrene, bliver lejlighed til belåning i et kreditinstitut eller en sparekasse for disse suppleringslån, som kan optages inden for 120 pct. af panteværdien. Jeg synes, det er en rimelig ordning.

Der har været divergerende meninger om, hvor store de nye husmandsbrug skal være. Jeg synes, de bør være så store, at de kan give fuld beskæftigelse for en familie, så at det ikke længere får karakter af at være en halvdagsplads, man etablerer for en familie. Det vil sige, at de kommende tiders husmandsbrug efter min mening bør bestå af 8 ha førsteklasses jord. Hvor jorden er stærkt leret eller sandet — vi har jo varierende jordbonitet i Danmark — tager jeg ikke i betænkning at gøre husmandsbrugene lidt større, bl. a. af hensyn til mekaniseringen og set på hele den økonomiske baggrund.

Det radikale venstre ønsker ikke at give tilslutning til, at de for små brug, som man må erkende der er en del af inden for gruppen under 5 ha, og om hvilke det ærede medlem hr. Niels Eriksen i dag sagde, at disse små landbrugere ikke er landmænd, lægges ind under andre bestående landbrug. Vi har den opfattelse, at staten kun må bidrage til sammenlægning af for små landbrug, hvor to for små landbrug kan sammenlægges til et og udgøre et familiebrug. Men jeg ønsker som sagt ikke at sige, at disse små landbrugere ikke er landmænd. Jeg har praktisk erfaring for, at vi mange steder finder yderige besætninger, og at der er udført et målbevidst arbejde inden for et begrænset område, som man fuldt ud må respektere. Jeg må give ret i, at det var ønskeligt, om disse brug var mere selvforsynende, end de er, og vi kan derfor tiltræde den hjemmel, som lovforslaget nu

indeholder til, at der kan ydes statslån til en fornuftig sammenlægning af to for små brug.

Vi kan tiltræde landbrugsministerens forslag om en forhøjelse af jordkøbslånene med 2 000 kr. og af byggelånene med 2 000 kr., og vi kan også tiltræde bestemmelsen om forhøjelse af rammebeløbet for tillægslånene fra 30 000 til 40 000 kr. i udlånslovforslaget. Disse forhøjelser må ses på baggrund af den stigning, der er foregået i udgifterne til byggeri. Ifølge kommissionsbetænkningen har kommissionen ikke ønsket at tage stilling til udlånenes størrelse, men ment, at dette måtte overlades helt til folketingsrådet. På ét punkt, nemlig vedrørende spørgsmålet om tillægslånene, er der foreslået en forhøjelse i forslaget om udlån til statshusmandsbrug.

De i enkelte kommuner nedsatte tremandsudvalg forsvinder. Jeg må erkende, at en hel del af disse kommunalt nedsatte tremandsudvalg har virket efter deres formål og ydet et positivt arbejde af oplysende karakter, der har været med til at give et resultat i udstykningssagen, men ifølge kommissionsbetænkningen anser landboorganisationerne dem nu for at være overflødige, og det må vi jo tage til efterretning.

Til slut vil jeg kun sige, at efter at de forskellige partier nu har fremsat deres mening og udtalt sig om udstykningens vilkår for fremtiden, kan man måske få det indtryk, at man fra konservativ side er i færd med at afskrive noget af sin velvilje over for udstykningen. Hvis det sker ud fra den opfattelse, at udstykningen ikke er forsvarlig, vil jeg gerne sige, at fra den side, hvor man ofte har hørt beklagelser over vanskeligheden ved at få den fornødne medhjælp til rådighed for det større landbrug, må man ikke tro, at det bliver lettere, når man nedlægger nogle af de mindre brug. De børn, der er her, er igennem ungdomsårene en god hjælp for det større landbrug. En passende forøgelse af familiebrugenes antal vil netop fremover være et bidrag til sikring af en medhjælperstab inden for det